

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

Рег. № СОА24-ВК66-3212/11.04.2024

ДО
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД
от
ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

МИРОСЛАВ БОРШОШ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА, НАУКА И
КУЛТУРНО МНОГООБРАЗИЕ

ОТНОСНО: приемане на Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, приета с Решение № 894 по Протокол № 93 от 23.11.2006 г. на Столичния общински съвет, в сила от 1.01.2007 г., посл. изм. - § 3 от Наредба за реда и условията за провеждане на масови мероприятия, опазване на общински имоти и вещи, предназначени за общо ползване и шума в жилищни сгради на територията на Столична община, приета с Решение № 320 по Протокол № 77 от 25.05.2023 г., в сила от 31.05.2023 г., изм. - Решение № 4599 от 10.07.2023 г. на АССГ по адм. д. № 10955 за 2022 г., в сила от 3.08.2023 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

На основание чл. 33, ал. 1, т. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация вр. с чл. 68, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Столичния общински съвет предлагаме на Вашето внимание за разглеждане и приемане на промени в Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община за освобождаване от задължение за заплащане на административната такса за търговска дейност на открито на физически и юридически лица, които се стремят да реализират проекти /базари, панаири, фестивали и др. мероприятия/, свързани с продажба на книги, учебници, учебни помагала и книжни изделия с цел подкрепа и насърчаване на разпространението на книги и книжни издания, а оттам и развитието на грамотността, като цяло.

I. ПРИЧИНИ, НАЛАГАЩИ ПРИЕМАНЕТО НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА МЕСТНИТЕ

Документ, подписан с КЕП. На адресата се насочва чрез АИССО/СЕОС. Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .docx.

ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ СТОЛИЧНА ОБЩИНА (съгласно чл. 28, ал. 2, т. 1 от Закона за нормативните актове):

Един от важните индикатори за ценностните нагласи на младите хора е свързан с четенето на книги. Все повече проучвания показват, че младите хора много по-рядко четат книги, за разлика от по-възрастните, и основните им източници на информация са свързани с ползването на интернет.

Според официалните статически данни само една трета от младите хора в страната посочват, че четат книга в момента, докато 68% отговарят, че не четат. От друга страна - хората, които са удовлетворени от начина си на живот – 35% - в по-голям дял четат книги, за сметка на неудовлетворените, които са 16%.

Важен индикатор за това колко четат младите хора в България, е колко книги четат на годишна база. 41% твърдят, че не четат книги, а едва 18% четат над 6 книги през годината.

Най-често четящите младежи си закупуват книги от книжарници – 33%, 22% от анкетираните вземат четивото назаем от приятели. Живеещите в малки населени места млади хора формират най-висок дял (37%) на вземащите книги от библиотеки и читалища. Четящите младежи от областните градове в почти еднакъв дял използват библиотеки (20%) и безплатно сваляне на книги от интернет - 19%. Най-висок дял от използващите интернет за сваляне на книги са младежите от столицата, сред които 19% свалят безплатно от мрежата, а едва 7% използват библиотеките.

Това е ситуацията с младите хора, като отделно от това изследване на Евростат за културните предпочитания и навици на хората в Европейския съюз, показва относително устойчивите тенденции по тези географски ширини. Според него България се нарежда на последните места в ЕС по четене на книги – единствено в Румъния и Португалия се наблюдава по-голям процент на хората, които не четат нито една книга на година.

Въпреки изложената неблагоприятна статистика, през последните години наблюдаваме разцвет на нашия град по отношение на книжните и литературни събития и инициативи, като сме свидетели на усилията на редица организации, които постигат значителни успехи в областта на насърчаване на четенето, създаването, превода и разпространението на българска и световна литература.

Според направени проучвания панаирите на книгата и базарите все повече се утвърждават като желани места за закупуване на нови книги. На последно проведено в столицата ежегоден Панаир на книгата бяха представени над 170 издателства, които показаха най-нови и популярни издания за деца и възрастни, като посетителите можеха да избират сред повече от 100 000 заглавия. Стремехът на организаторите на подобни мероприятия е същите да не са просто място, на което са събрани книги и хора, свързани с книгите и четенето, а да се стремят към насърчаване и повишаване на грамотността.

Едно от най-големите изложения на книги в страната – „Алея на книгата“ ежегодно преобразява булевард „Витоша“ и парка пред НДК във всеобхватна книжна вселена, където акостира над 140 български издателства.

Столична община, чрез Столична програма „Култура“ и Календара на културните събития, традиционно подкрепя и финансира проекти и инициативи в областта на литературата и в подкрепа на четенето и грамотността. Като основни приоритети във финансиращите програми на Столична община са залегнали дейности, насочени към запазване и развитие на националното книгоиздаване, съобразно стандартите на ЕС, насърчаване на развитието на българската книга като уникален продукт на националната култура в общеевропейската съкровищница и стимулиране на четенето като основен фактор за духовно развитие на личността. Целта и мисията на програмите е да издигат международния авторитет на София, като модерна европейска културна столица и да съдействат за увеличаване на литературното богатство и разнообразие в града, като стимулират международния диалог и обмен.

Още повече, че със свое Решение № 916 по Протокол № 82 от 14.09.2024г. Столичният общински съвет е дал съгласие Столична община да кандидатства за Световна столица на книгата под егидата на ЮНЕСКО за 2026 година. Престижното отличие се присъжда от ЮНЕСКО и досега български град не е попадал в класацията на международната организация.

Посредством програмата „Световна столица на книгата“ ЮНЕСКО признава ангажимента на избраните градове да популяризират книгите и да насърчават четенето в продължение на 12 месеца от 23

април - Световния ден на книгата и авторското право, до 23 април следващата година. Избраното населено място се ангажира да изпълнява програма, в която могат да се включват писатели, издатели, книжарници и библиотеки – всички участници във веригата на създаването на книгата и доставянето ѝ до читателя, в сътрудничество с национални и международни професионални организации. Тъй като става дума за статут на Световна столица на книгата, е важно голяма част от дейностите да са с широко международно участие. Събитията трябва да са насочени към хората от всички възрасти, социално положение, етнос и религиозна принадлежност. Те могат да включват фестивали, флашмоб, масови четения, театрални и кинематографични етюди по текстове от книги, участия на деца, ученици и студенти в състезания, викторини и много други. Очаква се събитията да продължат и след това, както и ефектът на вече протеклите събития да се усети в следващите години.

Въпреки всичко, при все по-нарастващите проблеми с неграмотността е важно да има събития, които доказано обръщат негативните тенденции в четенето. Посочените по горе събития – панаири, базари и алеи на книгата са изключително ефективен начин за повишаване на нивата на четене, което пък на свой ред е в основата на повишаване на грамотността.

Съгласно Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община („**Наредбата**“), включените в Културния календар събития са освободени от такса за правото за провеждане на мероприятия на терени общинска собственост, но таксите за извършване на търговска дейност остават дължими съгласно разпоредбите на т. 5 на Приложение № 24 от Наредбата.

Съгласно чл.82б, ал.1 и ал.2 от Наредбата, за правото за провеждане на мероприятия на терени общинска собственост се заплаща цена, определена в зависимост от вида на мероприятиято и от зоната, в която то се провежда. Размерът на цените са посочени в Приложение № 24 от Наредбата.

В т.2 на същото Приложение се указва, че за държавни, общински, благотворителни и мероприятия организирани по Закона за събранията, митингите и манифестациите, мероприятия, включени в Календара на културните събития на Столична община, приет от Столичен общински съвет и такива, провеждани с подкрепата на Столична община, както и за заснемане на студентски филми, залегнали в учебната програма на акредитирано висше учебно заведение не се заплаща цена за предоставената услуга. В случай, че към такова мероприятие има съпътстваща търговска дейност на открито, съгласно разпоредбата на т.5 на Приложение № 24 , само за нея се заплаща таксата по т.2 от Приложение № 1 от Наредбата.

Разпоредбата на чл.9, ал.1 от Наредбата, във връзка с чл.8, ал.6 от ЗМДТ урежда възможността Столичен общински съвет да освобождава определени категории лица изцяло или частично от заплащане на отделни видове такси. В приложното поле на тези норми попадат (групи) лица, обединени на някакъв /-ви/ признак /-ци/.

В тази връзка, предлагаме добавяне на нова точка шеста в Приложение № 24 на Наредбата със следното съдържание: „*За базари, панаири, фестивали и др. мероприятия, свързани с продажба на книги, учебници, учебни помагала и книжни изделия, включени в Календара на културните събития на Столична община за съответната година, приет/утвърден с решение на Столичен общински съвет - бесплатно.*”

Считаме, че позитивното въздействие от освобождаване от задължение за заплащане на административната такса за търговска дейност на открито на физически и юридически лица, които се стремят да реализират проекти /базари, панаири, фестивали и др. мероприятия/, свързани с продажба на книги, учебници, учебни помагала и книжни изделия и подкрепящи четенето на книги в частност и развитието на грамотността, като цяло, неминуемо надхвърля негативните последици от несъбиране на тези парични задължения от страна на Общината.

Не е без значение, че подобни действия от страна на Столична община не са прецедент. С Решение № 925 по Протокол № 66 от 24.11.2022 г. Столичният общински съвет е приел да освободи дружества, които организират Коледни базари от задължението за плащане на местна такса по чл.82б, ал.6 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община за периода на провеждане на базара.

Разчитаме на Вашето съдействие и подкрепа, за да може столицата ни да затвърди позицията си на лидер в културния и литературния живот на страната.

Документ, подписан с КЕП. На адресата се насочва чрез АИССО/СЕОС. Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .docx.

Проектът на Наредбата за изменение и допълнение на Приемане на приемане на Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община ще бъде публикуван на официалния електронен портал на Столична община, заедно с доклада и мотивите за **писмени консултации – получаване на становища, мнения и коментари в срок от 14 дни**, при условията на чл. 14, ал. 2, изр. второ от Наредбата на Столичния общински съвет за провеждане на обществени консултации на територията на Столична община и чл. 26, ал. 4, изр. второ ЗНА. Мотивите за това са следните:

В практиката си Върховният административен съд (ВАС) приема, че правомощието за съкращаване на времето за обществено обсъждане има за пряк краен резултат ограничаване на правото на участие на засегнатите субекти в производството по приемане на съответния краен административен акт, както и че това правомощие, тъй като не е дефинитивно ограничено при използването му, е акт, издават в условията на оперативна самостоятелност и поради което спрямо него следва да се съблюдава принципа на съразмерност, установен в чл. 6 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Също така следва да се прави разлика между приложението на изключението, когато става въпрос за издаването на акт с ранг на закон и подзаконов акт, то нормата на чл. 26, ал. 4, изр. второ ЗНА относно това кога един случай е изключителен следва да се разбира като такава даденост от обективни факти, установени в хода на процеса по изготвяне на подзаконов нормативен акт, чието преценка от гледна точка на критериите на чл. 6 АПК да обосновава извод, че всяко забавяне на общественото обсъждане над 30 дни би довело до резултат, при който нормативният акт, чието изпълнение цели да обезпечи поставения за обсъждане проект на подзаконов нормативен акт, ще предизвика непоправими или трудно поправими последици на засегнатите лица, чието избягване зависи единствено от обсъжданите 16 дни разлика между общия минимален 30-дневен срок по чл. 26, ал. 4, изр. първо ЗНА и минималния 14-дневен срок по чл. 26, ал. 4, изр. второ ЗНА (в този смисъл е **и Решение № 9393 от 14.07.2021 г. по адм. д. № 2207/2017 г., III отд. на ВАС**, както и мн. др.). В тази връзка считаме, че е необходимо да бъде определен срок от 14 дни за провеждане на обществени консултации под формата на писмени консултации за предоставяне на писмени становища и коментари от заинтересованите страни би обезпечило по своя характер обсъждането и приемането на настоящия проект на нормативен акт преди провеждането на Пролетния панаир на книгата, повод за организирането на който са майските празници 11 май – Денят на Светите братя Кирил и Методий, както и 24 май – Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост. На събитието се очаква да участват близо 140 издателства и книготърговци от цялата страна, които да се разположат в над 60 шатри с обща площ от 1 500 кв. м. Нещо повече – Пролетният панаир на книгата като част ка Календара на културните събития на Столична община предлага и програма от близо 100 литературни и други културни събития, които да се проведат на специално изградена за целта сцена, на щандовете на участващите литературни издателства и в различни локации в столицата ни. За това считаме, че обсъждането и приемането на предложените промени в Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община би допринесло за още по-голям интерес към това културно събитие, което се е сред емблемите на София и би допринесло несъмнено към популяризирането на четенето и повишаването на литературната култура сред гражданите на София.

II. ЦЕЛИТЕ, КОИТО СЕ ПОСТАВЯТ (съгласно чл. 28, ал. 2, т. 2 от Закона за нормативните актове):

Приемането на предложени проект на *Наредба* е продиктувано освен от позитивно въздействие от освобождаване от задължение за заплащане на административната такса за търговска дейност на открито на физически и юридически лица, които се стремят да реализират проекти /базари, панаири, фестивали и др. мероприятия/, свързани с продажба на книги, учебници, учебни помагала и книжни изделия, но и от необходимостта от активна стимулация и подкрепяне на четенето на книги в частност и развитието на грамотността.

III. ФИНАНСОВИ И ДРУГИ СРЕДСТВА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА НОВАТА УРЕДБА (съгласно чл. 28, ал. 2, т. 3 от Закона за нормативните актове):

Документ, подписан с КЕП. На адресата се насочва чрез АИССО/СЕОС. Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .docx.

Следва да се отбележи, че не са необходими допълнителни финансови средства, както и други ресурси, извън наличните към настоящия момент за прилагането на *Наредбата*.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛАГАНЕТО, ВКЛЮЧИТЕЛНО ФИНАНСОВИТЕ, АКО ИМА ТАКИВА (съгласно чл. 28, ал. 2, т. 4 от Закона за нормативните актове):

Очакваните резултати от приемането на предложението проект на нормативен акт, наред с вече изложените са и стимулирането за провеждане на все повече подобни инициативи.

V. АНАЛИЗ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО С НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И С ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, КАКТО И С НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО (съгласно чл. 28, ал. 2, т. 5 от Закона за нормативните актове):

Предлаганите промени в Наредбата са в съответствие с разпоредбите на приложимото българско право, както и с първичните и производни източници по чл. 288 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), също и с неписаните вътрешни и външни източници на правото на Европейския съюз. С Наредбата за изменение и допълнение не се ограничават специфичните права, респ. задължения, които са предоставени на гражданите на Европейския съюз, регламентирани в чл. 11 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и чл. 20-24 ДФЕС, нито пък се нарушава установения вътрешен пазар, работещ за устойчиво развитие на Европа, основаващ се на балансиран икономически растеж, ценова стабилност, силно конкурентна социална пазарна икономика, и високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда (чл. 3, пар. 2 ДЕС вр. чл. 26, пар. 2 ДФЕС). При изработването на настоящия проект на нормативен акт са взети предвид основополагащите принципи на правото на Европейския съюз.

Проектът на нормативен акт е съобразен и с досегашната практика на Столичен общински съвет, а именно: освобождаване на организаторите на Коледни базари в Столична община от задължението за плащане на местна такса по чл.82б, ал.6 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община за периода на провеждане на базара.

По отношение на съответствието на предложението проект на нормативен акт с относимата съдебна практика следва да се отбележи, че в своята практика ВАС приема, че разпоредбите на чл. 8 от Закона за нормативните актове и чл. 76, ал. 3 от Административнопроцесуалния кодекс въвеждат общото правило, че общинските съвети издават нормативни актове, с които уреждат съобразно нормативни актове от по-висока степен обществени отношения с местно значение. Според върховните съдии наредбите на общинските съвети следва да се преценяват като подзаконови нормативни актове с вторични правни норми, които създават общозадължителни правила за регулиране на повтарящи се обществени отношения в границите на съответната община, между общината и неограничен брой адресати, които могат да се окажат в условията, предвидени в хипотезите на правните норми. Така например в **Решение № 12824 от 23.10.2018 г. по адм. д. № 9105 / 2017 на Върховния административен съд (ВАС)** се приема, че „наредбата на общински съвет за уреждане на неуредени от по-високия по степен акт може да определя само реда за изпълнението на закона, ако той урежда условията, т.е. материалноправните предпоставки.“ „Общинският съвет има право да отмени предходен свой подзаконов нормативен акт и да приеме нов за уреждането на същите обществени отношения винаги, когато прецени, в резултат на правилото на чл. 11, ал. 3 ЗНА“ гласи **Решение № 9391 от 09.07.2018 г. по адм. д. № 6417/2017 на ВАС**.

На следващо място, съобразена е и практиката на българските върховни съдилища по въпросите относно налагането на местните данъци и такси. Така например в **Решение № 9007 от 23.07.2015 г. по адм. д. № 15116/2014 на ВАС** се приема, че „безспорно е, че чл. 8, ал. 6 ЗМДТ оправомощава именно общинския съвет да освобождава изцяло или частично от заплащането на такса. За законосъобразността на освобождаването е важно, че то не е *intuitu persone*, а по отношение на определена категория правни субекти.“ Овластяването на общинския съвет с правото да освобождава изцяло или частично от заплащането на такса е в съответствие със същността на колективния орган като орган на местното самоуправление (**Решение № 7802 от 29.06.2015 г. по адм. д. № 15149/2014 на ВАС**). Освобождаването е юридически факт, който прави невъзможно пораждането на фактическия състав на правната норма, която съдържа задължението за такса битови отпадъци - **Решение № 1584 от 12.02.2015 г. по адм. д. №**

Документ, подписан с КЕП. На адресата се насочва чрез АИССО/СЕОС. Докладът съдържа интегрирани файлови приложения във формат .docx.

6721 / 2014 на ВАС. В Решение № 4258 от 23.03.2012 г. по адм. д. № 11930/2011 на ВАС четем, че „правото на лицата да бъдат освободени от заплащане на такса за определена услуга, когато не ползват тази услуга през годината или през определена част от нея, е предвидено в ЗМДТ, а на общинския съвет е делегирано само правомощието да определи реда, по който да бъде упражнено това право на освобождаване“.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Предвид гореизложеното, и на основание чл. 75, ал.1, вр. с чл. 76, ал.3 от Административнопроцесуалния кодекс, чл. 8 и чл. 11, ал. 3 от Закона за нормативните актове, чл.21, ал.1, т.23 предл. първо във вр. с ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, чл. 8, ал. 6 и чл. 9 от Закона за местните данъци и такси, чл. 9, ал. 1 във вр. с чл. 82б, ал. 6 от Наредба за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, предлагаме да приемете решение съгласно приложения към настоящия доклад проект.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

ПРОЕКТ на
решение- освобожна въздействието.d

Частична оценка

ВНОСИТЕЛИ:

Зам.-председател на СОС (п)

Председател на ПК по ОКНKM: (п)